

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Φιλοσοφική		
ΤΜΗΜΑ	Φιλοσοφικών και Κοινωνικών Σπουδών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό (επίπεδο 6)		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΦΓ076.2	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	5 ^ο και εξής
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ελληνικά	Ζαν Ζακ Ρουσό: <i>Λόγος περί της ανισότητας</i>	
	Αγγλικά	Jean-Jacques Rousseau: <i>Discourse on Inequality</i>	
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	10
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Παράδοση, Σεμινάριο, Άσκηση</i>	Άσκηση		
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Επιστημονικής περιοχής/Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΜΑΘΗΜΑ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ	ΟΧΙ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης

και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Ελληνικά:

Η άσκηση αποσκοπεί στην εξοικείωση των φοιτητών/τριών με το φημισμένο δοκίμιο του Ρουσσώ για την *Καταγωγή της ανισότητας μεταξύ των ανθρώπων* (1755), μέσω της εις βάθος ανάλυσής του. Με την ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές/τριες θα πρέπει να

- Γνωρίζουν τις βασικές τοποθετήσεις του Ρουσσώ για τη γένεση του πολιτισμού και του προβλήματος της ανισότητας μεταξύ των ανθρώπων.
- Γνωρίζουν την ιδιαίτερη θέση του Ρουσσώ στο πλαίσιο της νεώτερης κοινωνικής και πολιτικής φιλοσοφίας και των συζητήσεων της εποχής του για τη διαδικασία του Διαφωτισμού.
- Γνωρίζουν τα βασικά χαρακτηριστικά της πολιτισμικής διαδικασίας σύμφωνα με τη φιλοσοφία του πολιτισμού του Ρουσσώ και να τα συνδέουν με την πολιτική του φιλοσοφία.
- Έχουν κατακτήσει μια βαθύτερη κατανόηση της διαλεκτικής φύσης του επιχειρήματος του Ρουσσώ για τη σχέση μεταξύ φύσης και πολιτισμού.
- Να είναι σε θέση να εφαρμόσουν τις έννοιες της ρουσσωικής κοινωνικής φιλοσοφίας στην ανάλυση σύγχρονων προβλημάτων του πολιτισμού και της παιδείας.
- Να είναι σε θέση να συγκρίνουν σύγχρονες προσεγγίσεις του πολιτισμού και του προβλήματος της ανισότητας με εκείνη του Ρουσσώ.
- Να είναι σε θέση να ασκήσουν κριτική σε τέτοιες θεωρήσεις, αλλά και αντιστρόφως να δουν κριτικά τη θεωρία του Ρουσσώ από τη σκοπιά των τελευταίων.
- Να είναι σε θέση να αναλύσουν και να ανασυγκροτήσουν με κριτικό τρόπο σύγχρονα φαινόμενα της κοινωνικής, πολιτικής και πολιτισμικής ζωής με βάση φιλοσοφικές έννοιες.

Αγγλικά:

The course aims at familiarizing students with Jean-Jacques Rousseau's famous essay on the *Origins of inequality between men* (1755), through its in-depth analysis. Upon completion of the course, students should

- Have acquired knowledge of Rousseau's view on the genesis of culture and the problem of inequality between men.
- Have acquired knowledge of Rousseau's particular place within modern social and political philosophy and the discussions of his time on the process of Enlightenment.
- Have acquired knowledge of the basic traits of the cultural process according to Rousseau's philosophy of culture in connection to his political philosophy.
- Have acquired a deeper knowledge and understanding of the dialectical character of Rousseau's argument on the relation of nature and civilization.
- Be able to apply the concepts of Rousseau's social philosophy in the analysis of contemporary problems of culture and education.
- Be able to compare contemporary approaches to culture and the problem of inequality with the one of Rousseau.

- Be able to critique such approaches and, reversely, to critique Rousseau's theory from their standpoint.
- Be able to critically analyze and reconstruct contemporary social, political and cultural phenomena on the basis of philosophical concepts.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Ελληνικά:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση συμβατικών μέσων και/ή των απαραίτητων τεχνολογιών.

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις.

Αυτόνομη εργασία.

Ομαδική εργασία.

Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών.

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα.

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.

Προαγωγή της ελεύθερης δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

Αγγλικά:

Collection, analysis and synthesis of data and information with the help of the appropriate conventional or digital tools.

Adapting to new situations

Independent work

Team work

Production of new research ideas

Respect for difference and multiculturalism.

Criticism and self-criticism.

Production of free, creative and inductive thinking.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Ελληνικά:

Στην άσκηση θα διαβάσουμε τον «δεύτερο λόγο» του Ρουσσώ «περί της ανισότητας» και θα αναφερθούμε στα εξής θέματα:

- 1) Η ρουσσωϊκή εξήγηση της διαδικασίας του πολιτισμού ως έκπτωσης του ανθρώπου από την αγαθή φύση του.
- 2) Η πρώτη εμφάνιση της ρουσσωϊκής κριτικής του πολιτισμού στον «πρώτο λόγο» ή «Λόγο περί επιστημών και τεχνών» (1750), όπου αυτή δεν θεμελιώνεται επαρκώς.
- 3) Η ένταξη του εγχειρήματος του «δεύτερου λόγου» στο πλαίσιο των συζητήσεων της εποχής

- για τη σημασία της διαδικασίας του διαφωτισμού για τον άνθρωπο.
- 4) Η εικόνα του ανθρώπου ως «καλού άγριου» που ζει σε μια υποθετική φυσική κατάσταση, όπως τη συνθέτει ο Ρουσσώ στο πρώτο μέρος του «δεύτερου λόγου».
 - 5) Η σύγκριση, στο δεύτερο μέρος, της ζωής στη φύση με τη ζωή του πολιτισμένου ανθρώπου όπως τη γνωρίζουμε από την ιστορία.
 - 6) Επιμέρους διαστάσεις του έργου, όπως η λογική της επιχειρηματολογίας του Ρουσσώ για τη μετάβαση από τη φυσική στην κοινωνική κατάσταση, η θέση και λειτουργία της περιγραφής της φυσικής κατάστασης στο συνολικό επίχειρημα, η κριτική του πολιτισμού και της έννοιας της προόδου, η κριτική του Ρουσσώ στον Διαφωτισμό, οι πολιτικές συνέπειες της ρουσσωικής κριτικής του πολιτισμού.
 - 7) Η σημασία της ρουσσωικής κριτικής για τη φιλοσοφία και την κριτική του πολιτισμού σήμερα.

Αγγλικά:

During the course we will read and discuss Rousseau's "second discourse" on "inequality". We will refer to the following issues:

- 1) Rousseau's explication of the process of civilization as a fall of man from its good nature.
- 2) The first appearance of Rousseau's critique of culture in the "first discourse" or the "Discourse on the arts and sciences" (1750), in which this critique is not sufficiently founded.
- 3) The philosophical context of the "second discourse": The discussions of the time on the significance of the process of Enlightenment for man.
- 4) Man as a "good savage" who lives in a hypothetic natural condition, as depicted by Rousseau in the first part of the "second discourse".
- 5) The comparison, in the second part of the "second discourse", of the life within nature with the life of the civilized man as we know it from history.
- 6) Particular aspects of the work, such as the logic of Rousseau's reconstruction of the transition from the natural to the social condition, the place and function of the description of the natural condition in his overall theoretical project, the critique of culture and the concept of progress, Rousseau's critique of Enlightenment, the political consequences of Rousseau's critique of culture.
- 7) The significance of Rousseau's criticism for the philosophy and critique of culture today.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο</p>	
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<p>Προβολή διαφανειών κατά τη διάρκεια του μαθήματος, χρήση classweb και ηλεκτρονικών μέσω επικοινωνίας για την επαφή με τους φοιτητές/τριες και την αποτελεσματικότερη ενημέρωση/πληροφόρησή τους.</p>	
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφη εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i></p>	<p>Δραστηριότητα</p>	<p>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</p>
	<p>Άσκηση</p>	<p>39</p>
	<p>Ώρες προετοιμασίας για τα μαθήματα στη διάρκεια του εξαμήνου</p>	<p>143</p>
	<p>Ώρες προετοιμασίας</p>	<p>65</p>

<p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	για τις εξετάσεις	
	Εξέταση	3
	Σύνολο Μαθήματος	250
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p><u>Ελληνικά:</u></p> <p>Τρίωρη γραπτή εξέταση σε τρία ερωτήματα, από τα οποία θα πρέπει να απαντηθούν τα δύο μέσω της ανάπτυξης δοκιμίου. Η απάντηση των ερωτημάτων θα απαιτεί τόσο τη γνώση του αντικείμενου όσο και την κριτική σκέψη.</p>	<p><u>Αγγλικά:</u></p> <p>Three-hours written examination, to consist of three questions covering the breadth of the course, of which two are to be answered (in essay form). Comprehending and answering the questions will require both knowledge and critical thinking.</p>

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<p>-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :</p> <p>-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ζαν-Ζακ Ρουσσώ, <i>Πραγματεία περί της καταγωγής και των θεμελίων της ανισότητας ανάμεσα στους ανθρώπους</i>, Σύγχρονη εποχή 1992. 2. Rojda Azizoglu, Γιώργος Φαράκλας (επιμ.), <i>Η δημοκρατία στην εξορία. Ένας οδηγός για τη σκέψη του Ρουσσώ 300 χρόνια μετά τη γέννησή του</i>, Νήσος, Αθήνα 2013. 3. <i>Οι εξομολογήσεις του Ζαν Ζακ Ρουσσώ</i>, Ιδεόγραμμα, Αθήνα 1997. 4. Ζαν-Ζακ Ρουσσώ, <i>Το κοινωνικό συμβόλαιο</i>, Πόλις, Αθήνα 2004. 5. Peter Gay, <i>Το κόμμα της ανθρωπότητας. Θέσεις για τον γαλλικό διαφωτισμό</i>, Θύραθεν, Θεσσαλονίκη 2009.

6. ΩΡΟΛΟΓΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ - ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΑ

Ημέρα Διδασκαλίας Μαθήματος		Ώρα Διδασκαλίας Μαθήματος
1η προτίμηση:	Δευτέρα	17:30
εναλλακτικά:	Δευτέρα	11:30
Προδιαγραφές Αίθουσας:	40 ατόμων	
Συγγράμματα	Στοιχεία Συγγράμματος	Κωδικός Ευδόξου
1	Rojda Azizoglu, Γιώργος Φαράκλας (επιμ.), <i>Η δημοκρατία στην εξορία.</i>	

	Ένας οδηγός για τη σκέψη του Ρουσό 300 χρόνια μετά τη γέννησή του.	
2	Peter Gay, Το κόμμα της ανθρωπότητας – θέσεις για τον γαλλικό Διαφωτισμό.	
3	Jean-Jacques Rousseau, Το κοινωνικό συμβόλαιο.	